

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра географії та геоекології

КАРТОГРАФІЯ З ОСНОВАМИ ТОПОГРАФІЇ
СИЛАБУС

2020 – 2021 навчальний рік

Силабус розглянутий на засіданні кафедри географії та геоекології

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри _____ (підпис) *Семенюк* (доц. Семенюк Л.Л.)
(ініціали та прізвище)

Розробник: викладач кафедри географії та геоекології Мовчан Сергій Васильович

Ел. адреса: serg.movchan015@gmail.com

2. Опис навчальної дисципліни

Назва дисципліни:	Картографія з основами топографії
Спеціальність:	014 Середня освіта (Географія)
Освітньо-професійна програма:	Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Форма навчання:	денна
Курс:	1
Семестр:	2

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	нормативна
Кількість кредитів –	2
Блоків –	2
Загальна кількість годин –	60
Тижневих годин для денної форми навчання:	2
Лекції	16 год.
Практичні	16 год.
Самостійна робота	28 год.
Вид підсумкового контролю:	іспит
Зв'язок з іншими дисциплінами	Загальне землезнавство

3-4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування базових, систематизованих знань та практичних вмінь в галузі картографії й топографії, як складових частин наук географічного циклу; ознайомитися з сучасною картографією та топографією як науками про дослідження, моделюванні і відображенні просторового розташування, поєднання і взаємозв'язки об'єктів, явищ природи і суспільства та можливостями застосування картографічних ресурсів у повсякденному житті.

Завдання:

- навчальні: забезпечити засвоєння студентами теоретичних та прикладних засад сучасної картографії та топографії, знати способи картографічного зображення і основи проектування карт;
- дослідницькі: самостійно проводити наукові дослідження в галузі географії з використанням картографічного методу;
- організаторські: забезпечити оволодіння студентами навичками організації навчально-пізнавальної діяльності з використанням карт учнів на уроці;
- практичні: вміти виконувати види і типи лінійних і кутових вимірювань; використовувати прилади та формувати порядок робіт при проведенні теодолітної, тахеометричної, бусольної, окомірної зйомок; визначати географічні та магнітні азимути, дирекційний кути, румби; визначати географічні та прямокутні координати; вирішувати задачі на топографічних та географічних картах (вимірювання довжин, площ, побудова напрямів руху тощо), викреслювати окремі умовні знаки та фрагменти карт; виявляти математичні, допоміжні та додаткові елементи топографічних карт і планів; аналізувати рельєф, визначати кількісні показники рельєфу, форму та крутість схилів, наносити на карту характерні лінії рельєфу, визначати позначки висот точок та взаємні перевищення між ними; будувати профілі; орієнтувати карту чи план на місцевості; здійснювати окомірне вимірювання за картами тощо.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі компетентності:

1. Загальні:

Системні компетентності:

ЗК4 - здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя

Інструментальні компетентності:

ЗК9 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

– Фахові компетентності спеціальності:

ФК3 – здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі, опрацьовувати різні джерела географічної інформації, ефективно та вільно передавати географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій.

ФК9 – здатність проектувати і складати різноманітні тематичні карти, аналізувати інформацію за географічними картами, атласами та іншими картографічними творами, використовувати ГІС-технології в обсязі, необхідному для роботи вчителя географії та вирішення задач, пов'язаних із простороворозподіленою інформацією в середовищі ГІС.

– Програмні результати навчання

Знання і розуміння

Уміння

Студент:

ПРН8 – застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення; орієнтується у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі; опрацьовує різні джерела географічної інформації; вільно передає географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій;

ПРН12 – складає різноманітні тематичні карти, застосовуючи різні графічні прийоми, аналізує інформацію за географічними картами, атласами та іншими картографічними творами; застосовує ГІС-технології в обсязі, необхідному для роботи вчителя географії та для вирішення задач, пов'язаних з просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГІС.

5. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тиж. / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)	Література	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцінки
Тижд. 1-2 4 акад. год.	<p>Тема: Географічний глобус. Математична основа дрібномасштабних карт</p> <p>Зміст теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Географічний глобус. Історія географічного глобуса. 2. Математична основа дрібномасштабних карт. 3. Картографічна проекція. 4. Координатна сітка. 5. Поняття про головний і окремих масштаби. Головний і окремих масштаб довжин. 6. Головний і окремих масштаб площ. <p>Практична робота: Будова та принципи роботи теодоліта</p>	Лекція 2 год Практ.2 год	<ol style="list-style-type: none"> 1. Земледух Р.М. Картографія з основами топографії. – К.: Вища школа, 1993. – 456 с. 2. Картография с основами топографии / Под. ред. Г.Ю. Грюнберга. - М.: Просвещение, 1991. 3. Прилепский А.Н. Картография с основами топографии. - Сумы: СГПИ, 1990. 	Картографічна служба інформації. Картографічна бібліографія	
Тижд. 3-4 4 акад. год.	<p>Тема: Картографічні проекції, їх класифікація</p> <p>Зміст теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація проекцій за способом отримання. 2. Класифікація проекцій за виглядом картографічної сітки. 3. Спотворення у картографічних проекціях. 4. Еліпс спотворень. Ізоколи. 5. Класифікація проекцій за характером спотворень. <p>Практична робота: Географічний глобус</p>	Лекція 2 год. Практ. 2 год	<ol style="list-style-type: none"> 1. Земледух Р.М. Картографія з основами топографії. – К.: Вища школа, 1993. – 456 с. 2. Картография с основами топографии / Под. ред. Г.Ю. Грюнберга. - М.: Просвещение, 1991. 3. Прилепский А.Н. Картография с основами топографии. - Сумы: СГПИ, 1990. 	Картосховища та інші центри накопичення картографічних джерел.	
Тижд. 5-6 4 годин	<p>Тема: Характеристика деяких видів проекцій</p> <p>Зміст теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проекції карт світу. Поліконічні проекції ЦНДІГАіК. 2. Закордонні проекції. Проекції карт західної та східної півкуль. 	Лекція 2 год. Практ. 2 год	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ляшенко Д.О. Картографія з основами топографії. - К.: Наук. думка, 2008. 2. Картография с основами топографии / Под. ред. Г.Ю. 	Стандартизація термінів і визначень картографії	

	<p>3. Проекції карт північної та південної півкуль.</p> <p>4. Проекції карт материкової та океанічної півкуль.</p> <p>5. Проекції карт материків і океанів.</p> <p>6. Проекції карт карт України.</p> <p>7. Принципи вибору картографічних проекцій.</p> <p>Практична робота: Розв'язування задач за оглядовими картами</p>		<p>Грюнберга. - М.: Просвещение, 1991.</p> <p>3. Прилепский А.Н. Картография с основами топографии. - Сумы: СГПИ, 1990.</p>		
<p>Тижд. 7-8 4 годин</p>	<p>Тема: Картографічна генералізація</p> <p>Зміст теми:</p> <p>1. Поняття про картографічну генералізацію.</p> <p>2. Фактори генералізації.</p> <p>3. Прийоми генералізації.</p> <p>Практична робота: Визначення картографічних проекцій</p>	<p>Лекція 2 год.</p> <p>Практ. 2 год</p>	<p>1. Ляшенко Д.О. Картография з основами топографії. - К.: Наук. думка, 2008.</p> <p>2. Картография с основами топографии / Под. ред. Г.Ю. Грюнберга. - М.: Просвещение, 1991.</p> <p>3. Прилепский А.Н. Картография с основами топографии. - Сумы: СГПИ, 1990.</p>	<p>Проектування карт</p>	
<p>Тижд. 9-10 4 годин</p>	<p>Тема: Оглядові загальногеографічні карти</p> <p>Зміст теми:</p> <p>1. Зображення вод суші.</p> <p>2. Зображення Світового океану і рельєфу дна.</p> <p>3. Способи зображення рельєфу суші.</p> <p>4. Зображення шляхів сполучення.</p> <p>5. Зображення населених пунктів.</p> <p>6. Зображення кордонів.</p> <p>Практична робота: Зображення рельєфу на географічних картах</p>	<p>Лекція 2 год.</p> <p>Практ. 2 год</p>	<p>1. Ляшенко Д.О. Картография з основами топографії. - К.: Наук. думка, 2008.</p> <p>2. Картография с основами топографии / Под. ред. Г.Ю. Грюнберга. - М.: Просвещение, 1991.</p> <p>3. Прилепский А.Н. Картография с основами топографии. - Сумы: СГПИ, 1990.</p>	<p>Застосування картографічних творі у практичній та дослідницькій роботі.</p>	
<p>Тижд. 11-12</p>	<p>Тема: Головні види тематичних карт</p> <p>Зміст теми:</p>	<p>Лекція 2 год.</p> <p>Практ. 2 год</p>	<p>1. Ляшенко Д.О. Картография з основами</p>	<p>Орієнтування топографічної</p>	

4 годин	<ol style="list-style-type: none"> 1. Геологічні і тектонічні карти. 2. Карти рельєфу. 3. Кліматичні карти. 4. Карти рослинності. 5. Карти ґрунтів. 6. Карти рослинності. 7. Зоогеографічні карти. 8. Ландшафтні карти. 9. Карти населення. 10. Комплексні та галузеві економічні карти. 11. Карти обслуговування. Історичні карти <p>Практична робота: Способи картографічного зображення</p>		<p>топографії. - К.: Наук. думка, 2008.</p> <p>2. Картография с основами топографии / Под. ред. Г.Ю. Грюнберга. - М.: Просвещение, 1991.</p> <p>3. Прилепский А.Н. Картография с основами топографии. - Сумы: СГПИ, 1990.</p> <p>4. Ратушняк Г.С. Топографія з основами картографії. Навч. посібник. – Вінниця: ВДТУ, 2002 – 179 с.</p>	<p>карти. Орієнтування на місцевості. Способи визначення сторін горизонту.</p>	
Тижд. 13-14 4 годин	<p>Тема: Серії карт. Географічні атласи. Електронні атласи</p> <p style="text-align: center;">Зміст теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про серію карт. 2. Серії карт першого роду. 3. Серії карт другого роду. 4. Серії карт третього роду. 5. Географічні атласи. 6. Класифікація атласів за змістом. 7. Класифікація атласів за призначенням. 8. Класифікація атласів за форматом <p>Практична робота: Загальногеографічні карти</p>	Лекція 2 год. Практ. 2 год	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ляшенко Д.О. Картографія з основами топографії. - К.: Наук. думка, 2008. 2. Картография с основами топографии / Под. ред. Г.Ю. Грюнберга. - М.: Просвещение, 1991. 3. Прилепский А.Н. Картография с основами топографии. - Сумы: СГПИ, 1990. 	<p>Картографічна семіотика. Картографічні знаки та їх властивості. Сприйняття картографічних знаків.</p>	
Тижд. 15-16 4 годин	<p>Тема: Шкільні карти та інші картографічні твори</p> <p>Зміст теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості шкільних географічних карт. 2. Контурні карти. 3. Електронні карти. 4. Індукційні карти. 5. Шкільні атласи. 6. Інші картографічні твори. 	Лекція 2 год. Практ. 2 год	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ляшенко Д.О. Картографія з основами топографії. - К.: Наук. думка, 2008. 2. Картография с основами топографии / Под. ред. Г.Ю. Грюнберга. - М.: Просвещение, 1991. 3. Прилепский А.Н. 	<p>Методи й прийоми побудови картографічних знаків. Створення картографічних знаків.</p>	

	<p>7. Глобуси фізичні, політичні, індукційні Практична робота: Комплексні географічні атласи</p>		<p>Картографія с основами топографії. - Сумы: СГПИ, 1990.</p>		
--	--	--	---	--	--

6. Література для вивчення дисципліни

Основна література:

2. Картографія с основами топографії / Под. ред. Г.Ю. Грюнберга.- М.: Просвещение, 1991.
3. Ляшенко Д.О. Картографія з основами топографії. – К.: Наук. думка, 2008.
4. Артамонов Б.Б., Штангрет В.П. Топографія з основами картографії. Навч. посібник. - Львів: Новий світ, 2006. – 248 с.
5. Божок А.П., Молочко А.М., Остроух В.І. Картографія: Підручник. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2008. - 271 с.
6. Божок А.П., Осауленко А.Є., Пастух В.В. Картографія. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2000.
7. Божок, Алла Петрівна. Картографія : підручник для вузів / Алла Петрівна Божок, Лариса Єфремовна Осауленко, Володимир Васильович Пастух . – Київ : Фітосоціоцентр, 1999 . – 251 с.
8. Земледух Р.М. Картографія з основами топографії. – К.: Вища школа, 1993. – 456 с.
9. Ляшенко Д.О. Картографія з основами топографії: Навч. посібник для вищих навчальних закладів. – К.: Наук. думка, 2008. – 184 с.
10. Основи картографії: навчально-методичний посібник. Укл. Войславський Л.К.. – Харків: ХНАМГ. 2005. -39с.
11. Ратушняк Г.С. Топографія з основами картографії. Навч. посібник. – Вінниця: ВДГУ, 2002 – 179 с.

Допоміжна література:

1. Божок А.П., Осауленко Л.Є., Пастух В.В. Картографія. - К.: Фітосоціоцентр, 1999.
2. Куприн А.М. Занимательная топография. - М.: Просвещение, 1977.
3. Куприн А.М., Слово о карте. - М.: Недра, 1987.
4. Прилепский А.Н. Картография с основами топографии. - Сумы: СГПИ, 1990.
5. Справочник по картографии / од ред. Е.И. Халугина. - М., 1988.
6. Загородній В.В., Матусевич К.М. Основи топографії і картографії. - К.: Рад. школа, 1977.
7. Топографія з основами геодезії / за ред. А.П. Божок. - К., Вища школа, 1995.
8. Лавров Д.Д. и др. Контрольные работы по топографии и картографии. - М.: Просвещение, 1984.- 64 с.
9. Атлас мира "New Millenium" Rand McNally & Co.- 2000.- CD-disk
10. Національний атлас України. Електронна версія. - К.: ІГ НАНУ, "Інтелектуальні системи ГЕО", 2000.- CD-disk.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційні ресурси сектору картографічних видань відділу комплексного бібліотечного обслуговування. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/548>
2. «Інтерактивна карта подій в Україні» . – Режим доступу: (<http://liveuamap.com/>)
3. «Інтерактивна карта бойових дій в Україні» – Режим доступу: (<http://inforesist.org/map-ato/>)
4. Інтерактивні карти з географії. – Режим доступу: <https://kartographia.com.ua/interactive-map-of-ukraine/>
5. Спотворення на географічних картах. Інтерактивна карта реальних розмірів. – Режим доступу: <https://kartographia.com.ua/interactive-map-of-ukraine/>

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Картографія з основами топографії» застосовуються наступні методи навчання:

За джерелом знань

- Словесні (лекція, розповідь, пояснення);
- Наочні методи (ілюстрація та демонстрація);
- Практичні методи навчання (вправи, практичні роботи) – основні методи на практичних заняттях.

За типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;

Методи під час дистанційного навчання:

- телекомунікаційні (on-line лекції, практичні заняття та консультації, самостійна робота студентів з використанням освітніх платформ (Zoom, Moodle) та месенджерів (Viber, Messenger)

8. Форми оцінювання

Поточний контроль:

- поточне опитування (усне і письмове) та тестування;
- оцінювання виконаних практичних робіт;
- контрольні роботи (за розділами);
- контрольні заходи (опитування, тестування, контрольні роботи) з використанням платформи Zoom, та месенджерів Viber і Messenger.

Поточне оцінювання здійснюється на практичних заняттях, на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять) та під час контролю за самостійною роботою студентів.

Максимальний бал з кожно тему практичного заняття – **5 балів**, в тому числі: за виконання та захист практичної роботи – 5 балів.

Підсумковий контроль – здійснюється у формі екзамену. Основними формами контролю під час іспиту є: індивідуальне опитування та тестові завдання. При переході на дистанційне навчання підсумковий контроль проводиться із застосуванням платформи Zoom, та/або месенджерів Viber і Messenger.

9. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

При оцінюванні усних відповідей та повідомлень студентів враховується:

- рівень осмислення навчального матеріалу;
- рівень сформованості аналітичних вмінь і концептуальних підходів;
- повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;
- використання додаткової літератури;
- порівняння, зв'язок з практикою, наявність висновків.

4 б. ставиться у випадку, коли студент продемонстрував досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату географії населення та теоретичного матеріалу тієї чи іншої теми. Вільне оперування різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на

поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань географії населення та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою культурою мовлення. У відсутні відповіді мовні та стилістичні помилки.

3 б. ставиться у випадку, коли відповідь студента майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій педагогічній ситуації. Матеріал викладено правильною мовою, але присутні окремі стилістичні помилки.

2 б. ставиться, коли відповідь неповна, фрагментарна. Студент не має системних знань з географії населення. Понятійно-термінологічний апарат географії населення майже не сформований, але студент в загальних рисах розкриває проблему, висвітлює окрему класифікацію тощо. Виклад матеріалу не структурований, непослідовний, нелогічний. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер. Студент не здатен використовувати знання на практиці, навіть у знайомій ситуації. У відповіді наявні фактичні та стилістичні помилки.

1 б. ставиться, коли відповідь дуже фрагментарна. Студент не має системних знань з географії населення. Понятійно-термінологічний апарат географії населення не сформований, але студент розкриває окремі моменти проблеми. Виклад матеріалу не структурований, непослідовний, нелогічний. Відповідь має формальний характер. Студент не здатен використовувати знання на практиці. У відповіді наявні фактичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання практичної роботи

4 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання практичної роботи з теми. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу з теми практичного заняття. При виконанні практичних завдань студент продемонстрував високий рівень оволодіння вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Якісно та охайно виконаний графічний та картографічний матеріал. До кожного завдання наявні висновки та узагальнення. Студент застосував творчий підхід до виконання завдань. У практичній роботі відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

3 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для практичної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь на питання викладача при захисті роботи майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер.

2 б. ставиться, коли студент виконав 2/3 завдань або виконав всі завдання практичної роботи, але 1/2 з них виконана не досить якісно.

1 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань практичної роботи. Демонструє вкрай поверхові знання з тем теоретичного блоку під час захисту роботи. Студент недостатньо оволодів вміннями аналізу, порівняння тощо. Картографічний та графічний матеріал відсутній або виконаний з помилками та неохайно. Відсутні висновки до окремих завдань або більшість висновків помилкові. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання контрольної роботи

10 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання для самостійної роботи з теми. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу тієї чи іншої теми курсу географії населення, що виноситься на самостійне опрацювання. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Наявні посилання на декілька джерел інформації. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи

іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань географії населення та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу, культурою мовлення. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

8 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для самостійної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Висвітлюється зміст окремих класифікацій, методологічних підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знаомій та новій ситуації. Присутні окремі стилістичні помилки.

6 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань. Демонструє вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

4 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/3 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

2 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/4 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Особливості перескладання.

У випадку отримання менше 60 балів (FX,F в ЄКТС) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання, за результатами якого має змогу набрати **від 0 до 100 балів**:

- надає виконані практичні завдання, завдання самостійної роботи;
- виконує комплексну контрольну роботу за завданнями з тем усіх розділів.

Розподіл балів, які отримують студенти з курсу

Поточне тестування та самостійна робота										Сума	
Пр1	Пр2	Пр3	Пр4	Пр5	Пр6	Пр7	Пр8	Контрольна робота	Самостійна робота	Екзамен	100
4	4	4	4	4	4	4	4	10	18	40	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття про картографію. Система картографічних дисциплін.
2. Географічна карта та її основні елементи.
3. Основні відомості з історії географічної карти.
4. Властивості карт.
5. Види географічних карт. Інші картографічні твори.
6. Топографічна карта та її властивості.
7. Масштаб топографічної карти. Форми масштабу. Вимірювання відстаней і площ.
8. Розграфлення і номенклатура топографічних карт.
9. Рамки аркуша карти. Географічні координати.
10. Компонування карт. Надписи на географічних картах.
11. Проекція топографічних карт. Прямокутні координати.
12. Кути орієнтування.
13. Географічний зміст топографічних карт. Умовні знаки.
14. Зображення на топографічних картах гідрографічної мережі, рослинності та ґрунтів.
15. Зображення рельєфу на топографічних картах. Властивості горизонталей.
16. Зображення соціально-економічних об'єктів на топографічних картах.
17. Зображення на топографічних картах кордонів, меж, опорних геодезичних пунктів, шельфу і внутрішніх водойм.
18. Орієнтування топографічної карти. Орієнтування на місцевості. Способи визначення сторін горизонту.
19. Топографічні зйомки місцевості. Класифікація зйомок.
20. Опорна основа топографічних зйомок. Способи створення опорної основи.
21. Геодезичні опорні сітки.
22. Лінійні вимірювання на місцевості. Прилади для лінійних вимірювань.
23. Планові зйомки простими приладами.
24. Теодолітна зйомка.
25. Геометричне нівелювання.
26. Тригонометричне і фізичне (барометричне) нівелювання.
27. Планово-висотні зйомки.
28. Аерофототопографічна зйомка.
29. Географічний глобус і його властивості.
30. Математична основа дрібномасштабних карт, її основні елементи.
31. Картографічні проекції. Класифікація проекцій за виглядом картографічної сітки.
32. Класифікація проекцій за способом отримання.
33. Спотворення у картографічних проекціях. Еліпс спотворень. Класифікація проекцій за характером спотворень.
34. Проекції карт світу, їх основні характеристики.
35. Проекції карт півкуль, їх основні характеристики.
36. Проекції карт материків і океанів, їх основні характеристики.
37. Принципи вибору картографічних проекцій. Проекції для карт України.

38. Картографічна генералізація. Фактори та засоби генералізації.
39. Класифікація карт. Загальногеографічні та тематичні карти.
40. Загальна характеристика оглядових загальногеографічних карт. Особливості зображення різних об'єктів на загальногеографічних картах.
41. Тематичні карти. Особливості тематичних карт.
42. Способи зображення об'єктів на тематичних картах (ареалів, якісного і кількісного фону, точковий, значків).
43. Способи зображення об'єктів на тематичних картах (ізоліній, локалізованих діаграм, картодіаграми, картограми, знаків руху, лінійних знаків).
44. Головні види тематичних карт.
45. Серії карт. Географічні атласи.
46. Космічна зйомка і картографія.
47. Функції карти. Аналіз карт. Візуальні прийоми картографічного аналізу.
48. Графічні та графоаналітичні прийоми використання карт. Картографічне моделювання і прогнозування.
49. Проектування і складання карт.
50. Шкільні карти та інші картографічні твори.
51. Дайте описання ділянки місцевості між південною рамкою і кілометровою лінією 6067, східною рамкою і р. Андога за картою масштабу 1:25000, аркуш У-34-37-В-в (Снов).
52. Дайте описання рельєфу ділянки місцевості у межиріччі р.Соть-р.Андога за картою масштабу 1:25000, аркуш У-34-37-В-в (Снов).
53. Побудуйте схематичний профіль місцевості по лінії: вершина з висотою 135,5 в кв. 6808 - пункт державної геодезичної сітки з висотою 201,6 в кв. 6409 за картою масштабу 1:25000, аркуш У-34-37-В-в (Снов).
54. Виміряйте кути орієнтування по лінії г.Михайлинская - висота 198,4 в кв. 7009 за картою масштабу 1:25000, аркуш У-34-37-В-в (Снов).
55. Дайте описання басейну р. Стача за картою масштабу 1:25000, аркуш У-34-37-В-в (Снов).
56. Побудуйте горизонталі по висотним відміткам і структурним лініям рельєфу за варіантом №1 Контрольних робіт з топографії і картографії. - М., 1984.- С.14.
57. Побудуйте горизонталі по висотним відміткам і структурним лініям рельєфу за варіантом №2 Контрольних робіт з топографії і картографії. - М., 1984.- С.14.
58. Побудуйте горизонталі по висотним відміткам і структурним лініям рельєфу за варіантом №3 Контрольних робіт з топографії і картографії. - М., 1984.- С.14.
59. Побудуйте горизонталі по висотним відміткам і структурним лініям рельєфу за варіантом №4 Контрольних робіт з топографії і картографії. - М., 1984.- С.14.
60. Визначте картографічну проекцію карти "Будова земної поверхні" в географічному атласі для 6 класу.
61. Визначте картографічну проекцію фізичної карти півкуль в географічному атласі для 6 класу.
62. Визначте картографічну проекцію політичної карти півкуль в географічному атласі для 6 класу.
63. Визначте картографічну проекцію карти Євразії в географічному атласі для 7 класу.
64. Визначте картографічну проекцію карти Північної Америки в географічному атласі для 7 класу.
65. Визначте картографічну проекцію карти "Природні зони світу" в географічному атласі для 7 класу.
66. Проведіть аналіз тематичної карти світу "Кліматичні пояси та області" в географічному атласі для 7 класу.
67. Проведіть аналіз тематичної карти світу "Чорна і кольорова металургія" в географічному атласі для 10 класу.
68. Проведіть аналіз тематичної карти "Природні зони Африки" в географічному атласі для 7 класу.
69. Проведіть аналіз комплексної карти Південної Америки в географічному атласі для 7 класу.
70. Проведіть аналіз кліматичної карти України в навчальному атласі України, видання 1997 р.

71. Проведіть аналіз тематичної карти “Легка промисловість” в навчальному атласі України.
72. Визначте і опишіть способи зображення явищ на кліматичній карті в навчальному атласі України.
73. Визначте і опишіть способи зображення явищ на тематичній карті “Охорона природи” в навчальному атласі України.
74. Визначте і опишіть способи зображення явищ на тематичній карті населення в навчальному атласі України.
75. Визначте і опишіть способи зображення явищ на тематичній карті “Агропромисловий комплекс” в навчальному атласі України.